

*Мамо, спасибі, моя породілє,
Мамо, спасибі, – за те, що живу!*

/Антологія віршів поетів Придніпров`я про матір /

Дніпропетровськ

2013

Мамо, спасибі, моя родино,

Мамо, спасибі, – за те, що живу!

/Антологія віршів поетів Придніпров'я про матір/

Дніпропетровськ

2013

«Мамо, спасибі, моя породілліє, Мамо, спасибі, – за те, що живу!»:
антологія віршів поетів Придніпров`я про матір/ упорядник В.Білявська; ред.
Т.Сафронова; КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді
ім.М.Светлова». – Дніпропетровськ, 2013. – с.48.

Ця антологія містить тематично підібрані та об'єднані вірші поетів
Придніпров`я, присвячені матері.

Щиро сподіваємося, що це видання зігріє душу кожного, хто його читатиме,
послугує збереженню наших духовних традицій, вихованню у підростаючого
покоління шани до матері і материнства, а педагогам, колегам-бібліотекарям буде
добрим підспіррям у підготовці і проведенні різноманітних виховних заходів.

Упорядник В.Білявська
Редактор Т.Сафронова
Відповідальна за випуск О.Матюхіна

Упорядник В.Білявська, 2013

КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім.М.Светлова», 2013

Рухається історія, минають століття, удосконалюється життя людей, але неминущою цінністю, незмінною духовною величиною залишається для кожного Мати.

Про це надзвичайно виразно у поетичній формі висловилася мужня жінка, знана на Придніпров'ї поетеса Г.Світлична:

Все проминуше.

Тільки матері,

Лише вони нам –

Понад всі суєти.

Немає на світі слова ніжнішого, доступнішого, милозвучнішого, ніж слово «Мама». Тому що саме з ним ми приходимо у цей світ, тому що через усе життя проносимо спогад про материнську ласку і доброту, материнську душу, про тепло материнських рук, про материнські очі, лагідні, сяйливі, радісні й сумні. Тому що у найскладніші моменти свого життя ми подумки звертаємося до найріднішої людини в світі – своєї Неньки.

Особливе ставлення українців до Матері пояснюється тим, що мати була, є і завжди буде моральним авторитетом, берегинею наших звичаїв, традицій, культури, генетичного коду нації.

У цій антології тематично підібрані та об'єднані вірші сорока одного поета Придніпров'я, присвячені матері. Серед авторів такі знані за межами України, як Г.Бідняк, В.Булаєнко, С.Бурлаков, Л.Голота, І.Манжура, І.Пуппо, Г.Світлична, П.Усенко, М.Вороний, відкривач знаменитої Скіфської пекторалі Б.Мозолевський, і зовсім ще молоді – І.Баклан, Н.Дружко, поет, що загинув в Афганістані, О.Стовба, та інші.

Щиро сподіваємося, що це видання зігріє душу кожного, хто його читатиме, світлими спогадами, високими почуттями, послугує збереженню і примноженню наших духовних традицій, вихованню у підростаючого покоління споконвічної великої шани до Матері і Материнства, а педагогам, колегам-бібліотекарям буде добрим підспірям у підготовці і проведенні різноманітних виховних заходів.

Хай святиться у наших серцях, помислах і діях священне слово «Мати»!

І.Баклан

ВСЕ НА СВІТІ – МАМІ

Пісня українська, пісня солов'їна
Не дає згубитись в путах забуття.
Матінко-голубко, я – твоя дитина,
Я – твоя кровиночка, я – твоє життя.

Все на цьому світі – лиш тобі, рідненька,
Бо ціную дуже я любов твою.
Бережеш ти й досі мене, як маленьку,
Щодня виглядаєш донечку свою.

Не хвилюйся, мамо, хоч і важко жити
Нам у круговерті різних перемін...
Головне – здоров'я і весь світ любити.
То ж пошли нам, Боже, благодатних змін.

Баклан І. Запали свою зорю: Вірші, проза /
Ред. Б. Карапиш. – Дніпропетровськ:
Гамалія, 2003. – 23 с. – С.5.

Ж.Безкорса

МАТЕРЯМ

На заре, на зорюшке росы серебристые
Умывают солнышко, провожая в путь.
К вам приходит, матери, новый день
на исповедь –
Радостный и искренний, и тревожный чуть.
Посветлев от радости, добрая и щедрая
Тихо просыпается мудрая земля.
Сердце ваше, матери, лаской
наполняется,
Всё простить старается, светит,
как заря.
Не узнать заранее,
что судьбой загадано,
Ведь приходит в сердце много перемен.
Дорогие матери! Пусть вам утро раннее,
Как благословение, счастье даст взамен.

Безкорсая Ж. Формула любви:

Г.Бідняк

СВЯТИНЯ З МАМИНИМ ЛИЦЕМ

Не забувайте матерів своїх
Ні в час скорботи,
Ані в час світання.
Несіть до них свій посивілий сміх,
Свою сльозу, яка – мов зірка рання...
З руйновищ повертайте в ненин дім,
Погомоніть із мамою своєю,
Допоки не ударив чорний грім
І чорним круком не завис над нею...
Зернятка добротворень передайте
Матусі у святому сповитку.
Стежки свого дитинства пригадайте
І матінку – усміхнену таку...
Вона надія ваша і розрада,
Незгасна совість, чиста, мов роса.
Вона – утіха, і вона – порада,
Святиня, що до скону не згаса...

Бідняк Г. Молитва перед іконою України:
Вибрані поезії / Г. Бідняк. – Дніпропетровськ:
Пороги, 1994. – 248 с. – С.168-169

МАТЕРЯМ, КОТРІ ЧЕКАЮТЬ СИНІВ З ВІЙНИ

Скрипнула хвіртка...І знову тиша...
Мати схопилася і до вікна...
Кожного дня листа синові пише,
Пише з тих пір, як скінчилась війна.
Може, він іде?..Рідний синочок
Повернувся з війни аж тепер.
Вона вірити тому не хоче,
Що убили його, що помер.
Скільки років його виглядає...
Материнське таке почуття!..
Вона з ним і встає, і лягає,
Пише синові листа все життя.

Бідняк Г. Молитва перед іконою України:
– Дніпропетровськ: 1994. – С.185.

Булаенко В. Стихотворения 1937-1944 /
Ред. М. Беляев. – М.: Молодая гвардия,
1973. – 31 с. – С.23.

С.Бурлаков

Та було ж у матері дев`ять синів,
Дев`ять синів, як соколів.

А пішли на війну – не вернулись потому,
Тільки звістки гірки прилітали додому,
Тільки сіялись зорі з півночі на лутку,
Так у ненчиних снах голоси їхні – лунко.
А як травень числом заклекоче дев`ятим,
То мати не знає, де силюньки взяти,
Щоб розшукати в розмаї те зілля,
Що з небуття соколів її звільнить.
Тільки ж вони перейшли вже у весни,
Щоб на плечах своїх молодість нести.

А було ж у матері дев`ять синів,
Дев`ять синів, як соколів.

Бурлаков С. Вибране: Поезії /
Ред. Т. Крижанівська; Передм. В. Корж.
– К.: Дніпро, 1988. – 295 с. – С.40.

ЗНАК ЖИТТЯ

Знак материнства – добрий знак життя,
Коли усе єство в передчутті,
Як жито у солодкім дозріванні,
Де гра ще світла й темені злиття.
Де стиха зачалось майбуття,
Де стільки несподіванок в чеканні,
Що вловлюєш: у ніжному стисканні
Уже – о, чуєш ? – є серцебиття.
Провісна зав`язь. Скільки тих тривог
Заждалось тебе в людській юдолі,
Де корінь від пожежі не відлог.
Вже двадцять перший став на видноколі
Земний наш вік, немов ратай у полі, –
Нових страждань і радощів пролог.

ХЛІБ МОЄЇ МАТЕРІ

Хліб замішений на білих хмарах,
На теплих дощах,
На radoщах
І на засмуді,
Вирослий на дріжджах терпіння,
На свіжому вітрі,
На рясному промінні ранкових надій.
Хліб замішений на пісні жайворонка,
На польових пахощах,
На весняній зорі
І на криничній воді,
Злеліаний найдобрішим у світі вогнем,
На найніжнішому листку капустинім, –
То хліб моєї матері,
Хліб моєї землі,
Вирослий під високими тополями –
Розбуди ти мене на світанні,
Щоб я друзів у домі зустрів
Світлом щедрості і любові.

Бурлаков С. Зустрічний рух: Поезії

/ Ред. В. Осадчий. – К.:

Радянський письменник, 1986. – 159 с. – С.21.

В.Бурхан РУШНИКИ

Рушники, рушники –
Білі хмари при сонячних вікнах,
Давніх днів квітники:
Юність мамина тихо ввійшла
У хатину стару,
Що у злагоді з атомним віком,
В глиб земну
Предковичним корінням вросла.
Рушники з твоїх рук,

Рідна мамо,
Вони не зів`яли,
Хоч вже безліч замрій
І надій відцвіло.
Скільки грімних турбот
Одgrimіло вже, від`ячало,
А з твоїх рушників
Досі лине у серце тепло!
Посивілі літа

Гей курличуть,
 летять наді мною,
Незбагненні літа,
Де лиш тінь,
 тільки тінь
 од твоєї руки...
Моя доля не буде
 ніколи сумною,
Бо лишились при вікнах,
При думі,
 що світла снагою земною,
Чисті-чисті,
 як совість твоя,
 рушники...

Бурхан В. Квіти Мужності:
Поезії / Ред. М. Семенюк. – Дніпропетровськ:
Промінь, 1988. – 38 с. – С.22.

М.Вороний **ЛЕГЕНДА**

Дівчину вродливу юнак покохав;
Дорожче від неї у світі не мав.
Ой леле! У світі не мав.
І клявся, божився, що любить її
Над сонце, над місяць, над зорі ясні.
Ой леле! Над зорі ясні.
«Тебе я кохаю, за тебе умру...
Віддам за кохання і неньку стару!»
Ой леле! І неньку стару!

Та мила його не боялась гріха:
Була, як гадюка, зрадлива, лиха.
Ой леле! Зрадлива, лиха.
Всміхнулась лукаво і каже йому:
«Не вірю, козаче, коханню твому...»
Ой леле! Коханню твому...
«Як справді кохасш, як вірний еси,
Мені серце неньки живе принеси».
Ой леле! Живе принеси!
Юнак мов стерявся: не їв і не спав,
Три дні і три ночі він десь пропадав.
Ой леле! Він десь пропадав.
І стався опівночі лютий злочин:
Мов кат, витяв серце у матері син...
Ой леле! У матері син...
І знову до милої, з серцем в руках,
Побіг, і скажений гонив його жах.
Ой леле! Гонив його жах.
Ось-ось добігає, не чуючи ніг...
Та раптом спіткнувся і впав на поріг.
Ой леле! І впав на поріг.
І серденько неньчине кров'ю стекло,
І ніжно від жалю воно прорекло...
Ой леле! Воно прорекло...
Востаннє озвалось до сина в ту мить:
«Мій любий, ти впав... Чи тебе не болить?!»

Книга про Матір: Укр.поети XIX–XXI ст./
Передм. О.О.Омельченка; Упоряд. В.Л.Чуйко.
– К.: Криниця, 2003. –319с. – С.39.

Л.Голота
МАТЕРІ

Мамо, здрастуйте!
Я їду додому.
Вже близько – за рогом високий гльодич.
Ви знов натомили стоптані ноги, –
З-під правої важчі і глибші сліди.
Сьогодні субота.
Ви довго чекали –

Спориш притолочений в жменях воріт.
А я припізnilась – товпивсь на автобусній
Увесь заполошний софіївський рід.
Хто так, хто з гостинцем –
Ділились новинами:
Марія Турівна – артистка кіно.
Півкурсу спішить до Петра на весілля,
А дід Оберемок віз бабі вінок...
...Коли мені сумно,
Я, мамо, вас згадую –
Частіше про весни і поле пишеть.
А мій однокласник з вас робить портрета, –
Хваливсь, що то буде картина душі.
Моєї чи вашої?
Де йому, мамо!
Хіба угадаєш, якою вас зна?!
Для мене і брата ви рідна, ви наша:
Від сонця тепліша, в любові свята.
Нащо чорнобривців
Так густо насіяли?
Та пісня для сліз – я вам іншої гратиму.
Про те, що живу вами, мамо, і дихаю...
Але доповім про те все, як вертатиму.

Голота Л. Весняне рівнодення: Поезії /
Ред. А. Камінчук. – К.: Молодь, 1980. – 96 с. – С.23.

Купала матінка мене у череді,
у чебрецях, у м`яті, у любистку –
щоб люба я була. Щоб лебедів
в моїх літах її літам прилисток.

Купала матінка мене.
Тепер – купаю я
її недуже тіло, що смеркає...
В печаль і ласку сон її вгортаю:
– Спіть, матінко, я буду коло вас...

О мамо! – мов морозом пройняло –
що ви – ще дівчинка, що ви – моя дитина...

Недугу й біль моя любов зупинить,
і розцвітуть ваш погляд і чоло
надіями і днями молодими...

І як же засвітить оте вікно,
де ви, матусю, молодістю квітли?!
Доросла я, ви з батьком – мої діти.
Вам ще рости – у літі, що було...

Голота Л. Вікна: Поезії /
Ред. В. Герасим'юк. – К.:
Молодь, 1983. – 88 с. – С.51.

В.Грипас
ПІСНЯ ДЛЯ МАТЕРІ

Роки відлітають, постаривши крила,
Ваші скроні, мамо, сивина укрила.
Вже не чути «люлі» в калиновій хаті:
Діти розлетілись, діти – ластів'ята.
З журавлями в ірій відлітає осінь.
Літо лиш теплиться в вашім серці й досі.
Журитесь, буває, упаде сльозинка:
«Де тепер літаєш, синку, ти мій синку?»
Під вікном в тривозі – яблуна крислата.
Ждіть додому сина, мамо моя. МАТИ.

Антологія поезії Придніпров'я /
Під загальн. Ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.97.

О.Дьомін
МОЙ АНГЕЛ

Дорогая моя, беззащитная мама,
Обижая себя, забывая во всём,
От болезней и бед, налетавших упрямо,
Словно ангел, меня укрывала крилом.
И теперь, когда я тебя мог бы утешить,
Ты паришь в недоступной для нас вышине,
Но заботы твои остаются всё те же:
Как помочь в этом мире безжалостном мне.

Мама, мама! Ты дочь необъятной Вселенной,
Меры нет на земле, чтоб тебя оценить.
Для меня остаёшься надёжной, нетленной –
Между прошлым и будущим прочная нить.

Что ты рядом со мной и сегодня, я знаю,
Покажись хоть на миг невесомый, молю!
Твою помощь при бедах всегда ощущаю
И тебя с каждым годом всё больше люблю...
И когда я приду в запредельную вечность,
Среди звёзд голубых постараюсь найти
Для живых на Земле доброту и сердечность...
А меня, что с тобою был мало, прости.

Демин А. На Библию я руку положил...:
Стихотворения. Баллады. Поэма /
Ответст. за вып. В. Головань. –
Днепропетровск: Инновация,
2011. – 80 с. – С.41-42.

М.Дружко
МАМИНА СЛЁЗА

Слёза упала...Мамина слёза,
від болю, журу та утоми згіркла...
Одна слёзинка, та – немов гроза,
Від неї мені боляче та гірко.
Одна слёза крізь пальці прослиза,
і груди жаль стискає жаско-лютий.
Немов перлина – мамина слёза:
тії слёзи повіки не забути.
Усе віддам, що маю, все віддам –
за посмішку матусину веселу.
Поділимо невдачі пополам,
і поєднає нам серця веселка.
Хіба це мало: ти у мене є!
А я у тебе є – дитя твоє.

Дружко М. Журливі журавлі /
Ред. Г. Бідняк. – Дніпропетровськ:
Поліграфіст, 2000. – 30 с. – С.13.

М.Дяченко

...І все то мати, музика і мати, –
радіти серцем, крила розкривати,
у прірву падати, у пісні воскресати!
Два дива в світі – музика і мати...

Антологія поезії Придніпров'я /

Під загальн. Ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.134.

О.Завгородній

Спить моя мати,
і я бачу
тривожне-тривожне
її лице.

Ви знаєте,
я зрозумів давно:
сплять матері –
і по їхніх обличчях
можна судити,
чи спокійно на планеті.

Завгородній О. Із подиву і подиху:

Поезії / Ред. Л. Рубан. – К.:

Радянський письменник, 1989. – 111 с. – С.11.

Так рано
прокинулась мати,
що зірка шепнула:
– Поспи!

Так рано
прокинулась мати,
що хвиля хлюпнула:
– Поспи!

Щодня прокидається рано –
на те вона й мати...

Завгородній О. Перевесло: Поезії /

Ред. В. Герасим'юк. – К. :

Надивляйтесь, надивляйтеся на матерів,
закарбовуйте бодай найменшу рисочку.
Я б, здається, море перебрів
чи злетів би до самого місяця,
аби тут, далеко від Дніпра,
хоч на мить сяйнув би образ рідний,
аби голос хоч на мить прилинув...
Прислухаюсь,
чую тебе, ма.

Завгородній О. Перевесло.
– К., 1986. – С.30.

О.Зайвий
МАТЕРІ

О, ви мені дали життя,
Це значить – все,
Весь Всесвіт.

Взяв я у вас очі,
 можливість думати,
 сміятись,
 плакати...

...На дорогу вийшла мати,
Виглядає сина.

Я в боргу перед вами
По шию,
По небо.
Великий боржник я ваш, мамо.
Та, знаю, нічого од мене вам і не треба,
От тільки б приїхав у гості...

Ніяк не зберусь поїхати.
Ніяк не зберусь полагодить
Віконницю причілкову,
Що грюканням спати вам не дає...

Зайвий О. Орільські горлиці:
Поезії / Ред. С. Широков. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1972.
– 63 с. – С.58.

М.Засіменко-Бонацька
ВИГЛЯДАЛА СИНА

Виглядала мати сина у воротах і у сінях,
А син не приходить.
Виглядала у віконце
Одягнена, і в сорочці,
Лягаючи спати,
Що ввійде до хати,
А син не приходить.
Виходила стара мати за село далеко
І питала журавлів, питала в лелеки:
«Не бачили мого сина, птахи перелітні,
Де синок мій забарився, колосочок житній?»
Журавлики курликають, хочуть розказати,
Та не може зрозуміти пісню їхню мати.
А лелека підтакує: «Кле, кле, кле, ле-ле,
Не виглядай мати сина, він вже не прийде».
Повертається в хатину мати посивіла,
А у лісі на полянці височить могила.
Не один син спочиває в тиші серед лісу,
Вони вмерли у боях за волю України,
Залишили матерям високі могили.
Помолися, стара ненько, постав свічку Богу
І не виходь виглядати сина на дорогу.

Засіменко-Бонацька М. Лебедина пісня:
Поезія / Відповід. за вип. Р. Лазарева.
– Дніпропетровськ: Пороги, 2005. – 175 с. – С.72-73.

Д.Калинова
МАМЕ

За окном плыла весна ручьями,
Дни катились синею волной.
Длинными, бессонными ночами
Ты сидела, мама, надо мной.
Грудь теснили горестные думы,

Ты ждала, что скажет врач в ответ.
Он сказал сурово и угрюмо,
Что на жизнь надежды больше нет.
В комнату входили молча дети,
Чтоб цветы к лицу мне положить.
Ты одна поверила на свете,
Что я снова буду петь и жить.
Много лет прошло с тех пор, родная.
Незаметно детство протекло,
И учиться от тебя ушла я.
Ты сказала: «Будет тяжело...»
Ничего, я все пройду дороги,
Буду в жизни так вершить дела,
Чтоб тебя не мучили тревоги,
Чтобы ты довольна мной была.
За окном плывёт весна ручьями,
Тает снег на поле и в саду...
Обо мне ты думаешь ночами,
Если грустной я домой приду.
Дорог мне твой облик этот строгий.
Знаю, ты одна меня поймёшь.
Мне своей заботой и тревогой
Силу и терпение даёшь.
Никогда: ни в дождь, ни в зной, ни в слякоть.
Как ни будет участь тяжела.
Я не буду ныть, грустить и плакать,
Чтобы ты спокойная была.

Калинова Д. Зелен-цвіт / Д. Калинова. –
Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. – 224 с. – С.198.

П.Кашаєв
МАМИНЫ РОЗЫ

Осень печаль навевает,
Холод крадётся, как вор...
Мама всю ночь вышивает
Самый красивый ковёр.
Памятны сердцу до боли
Ночи осенней мечты, –
Алым по синему полю

Розы – живые цветы...
Скоро нагрянут морозы –
Будет узор изо льда.
Мамины жаркие розы
Не отцветут никогда.
Вечной любовью и лаской
Вышиты ярко они...
Стали волшебною сказкой
Мамины розы-огни.
Если мне трудно бывает,
Если тоскою томим,
Розы меня согревают
Нежным дыханьем своим.
Чудится голос любимый:
«Вышью – тогда отдохну...»
Словно к рукам её милым,
К маминым розам прильну.

Кашаев П. Золотой листоlet: Стихи
/ Ред. Г. Калиниченко. – Днепропетровск:
Дніпро, 1993. – 63 с. – С.18.

МАМА

Через ночи седые, снежные,
К нам весенним теплом идешь...
«Мама» – слово такое нежное!
Разве краше его найдешь?..
Разве можно о ней, единственной,
Без волнения говорить?
Видишь сердцем и любишь искренне,
И не знаешь, чем одарить
За мечту, всегда беспредельную,
Как высокие небеса,
И негромкую колыбельную,
И особенные глаза...
Нашу маму прошу не стариться,
Только что я сейчас смогу?..
Знаю: каждый из нас останется
В неоплатном пред ней долгу.
Забываются грозы с ливнями,

И метели, и холода...
Доброта её неизбывная
Не забудется никогда.

Кашаев П. Оглянись, если любишь:
Стихи и поэмы / Ответст. за вып. А. Снитко. –
Днепропетровск: Заря, 1993. – 70 с. – С.27.

Ю.Кириченко
ДІАЛОГ З МАТЕР`Ю

– Хлібом пахнуть руки твої ,мамо.
Чом у милої моєї не так само?
– Твоє серце щире і крилате, як лелека,
Іншим – все, собі – лиш дно із глека.
– Твої очі – птахи дня і ночі на калині,
Чом у милої моєї голубі – не сині?
– Твої скроні, моя мамо, вкрила сніговиця.
А в косі моєї любки – знай співа зигзиця...

– Розумію всі тривоги, сину мій, соколе –
Не забариться – перейде й твоя жнивне поле.
– Все – по колу... Все по колу...
Буде все – так само,
Як онука ніжноока вперше скаже: мама...
– Не соромся дарувати барвінок дружині,
Отоді і запримітиш, які в неї сині...
Ще ж як сина в дім весняний
принесе лелека –
Все для діток, а для себе –
досить й rischi з глека...

– ...Хлібом пахли руки твої, мамо.
А вже ж і в милої моєї, чуєш, отак само...
– Чую, синочку,
Чую...

Кириченко Ю. Яблуня для тебе:
Поезії / Ред. Л. Панасенко. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1986. – 47 с. – С.33.

Ю.Кібець

Стоїть мати на березі моря,
то ж не море, а то її горе...
розбиваються хвилі об скелі,
в'ються чайки-думки невеселі.

А було ж їх чотири синочки,
ще й обличчя, біліші сорочки,
ще й темнаві чуби, наче нічка,
й наречені були, як смерічки!..

Закурличе журавка та й зникне,
тільки мати не зойкне, не скрикне.
Огортає туман сиву постать,
Так, не просто чекати, не просто!

Стоїть мати на березі моря...
Умиваються вранішні зорі –
вони віру світанну святкують,
що сини їх почують, почують!

Кібець Ю. Оріль: Лірика / Ред. В. Корж. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1976. – 63 с. – С.21.

Л.Левченко

МАТУСЯ

Дихнула свіжістю рілля,
І сонце глянуло у вікна.
І лиш тебе ніде нема,
До цього, мамо, трудно звикнуть.
А наша хата ще стоїть,
І квітнуть мальви біля двору.
І дикий хміль біля воріт
На схудлий клен подерся вгору.
І добре родить наш город,
І абрикоси поприймались.
Для мене вища з нагород –
Все те, до чого ти торкалась.
Лиш тільки в хаті ні душі,
Все зажурилось, стихло, смеркло,

А люди все навкруг чужі,
Та я чекаю тебе вперто.
А уночі гукаю «ма»
І довго поглядом шукаю...
Невже тебе ніде нема?
А може, є, та я не знаю?

Левченко Л. Райське яблуко: Поезії
/ Ред. А. Шкляр. – Дніпропетровськ:
Ліра, 2007. – 183 с. – С.8.

І.Манжура **МАТИ**

Велике слово «рідна мати»!
І горе дітям, котрим знати
Його ізмалку не далось.
Ростуть вони, мов на чужині,
Хиріють серцем в самотині,
Їм не хвата усе чогось.

Їм не хвата веселих тих
Хвилин, щасливих та святих,
Коли, натішившись, дитина
Біжить утомлена й в коліна
Ховає личенько у неньки
Та просе ласки, а рідненька
Почне казати, що хотіла
Зробити відьма із Івасем,
Як він на дуба одховався
Та як забрали його гуси;
Або обідець як бабусі
Носила в темний ліс, на лихо,
Червона Шапонька, – та стиха
Маленьке пестить, обніма,
Аж поки те не задріма.

Чужа ж рука, хоча й жіноча,
І щира ласка добра отча
Тепла того їм не дадуть,
І душі їх, сирітством стріті,

Хоч як були б добром налиті,
Розкішно вже не процвітуть.

Манжура І. Твори / Передм.
І. Березовський; Ред. С. Шевцова. –
К.: Дніпро, 1980. – 326 с. – С.37.

М.Миколаєнко
МАТУСЯ

Сліпе щеня, а й те до рідної мами повзе.
Мати годує дітей, як рідна земля людей.
Не знає любов її меж, як музика Бізе.
Світло несе вона, як вічний вогонь Прометей.
Плаче сестра – плин ручая, мати – грому потік.
Плаче жона, доки не впала ранкова роса.
Сестра – до обручки. А рідна матуся – весь вік.
У дітях від матері – прагнень високих краса.
Птаха радіє весні, малятко – мамі своїй,
мати при дітях – як зневолений в кліті орел:
в неї різних турбот – важкий і суворий сувій,
прожити – не викурить пачку сигарет «Кемел».
Мати високо замахнеться – не боляче б`є,
милішої за неї не знало твоє життя:
навіть без батька, вдовою, щастя тобі кує,
у світі вона – твоє найцінніше відкриття.
Матуся – то Красне Сонце, пісня з нею живе,
сад зацвітає, небо зоріє, море шумить...
І нехай грозоліття безчинствує і реве, –
з матусею щастя безсмертне тебе оросить.

Миколаєнко М. Віща зоря: Зібрання поезій у
чотирьох томах. – Т.3 (2002-2006 рр.) / Відповід. за вип. О.
Нечай. – Дніпропетровськ: Ліра, 2010. – 287 с. – С.44-45.

В.Міщенко
РУКИ

Зоріють вишневі світанки,
Тьмяніє золото вечорів.
Ніч крила свої розгортає,
Тікає від білого дня.
Ми знаємо радість і сум.

Тільки руки своїх матерів
До кінця не пізнали:
Зклопотаність буднів спиня...
А вони ж, перетомлені,
Весь світ у собі вмістили.
З кругойдучістю весен,
З крицевою кригою зим.
Роботящі та ніжні,
В землі набиралися сили
І творили добро,
І так звично ділилися ним.
Вони сіяли жито
І пестили наші голівки,
Працювали удень
І не раз заступали в нічну,
А в тривожні години,
Хоч як не бувало їм гірко,
Діставали перо
І писали листи на війну.
Руки матері мало,
Так мало зазнали кохання.
Наче птиці осінні,
Усе в перельотах вони.
Так обсіли їх думи.
І дні повертаються давні,
Де брунькується квіт
Найдорожчої серцю весни...
Зоріють вишневі світанки,
Тьмяніє золото вечорів,
Ніч крила свої розгортає,
Тікає від білого дня.
Ми знаємо радість і сум.
Тільки руки своїх матерів
До кінця не пізнали:
Зклопотаність буднів спиня...

Антологія поезії Придніпров'я /

Під загальн. Ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.226-227.

Б.Мозолевський
МОНОЛОГ ДО МАМИ

На тих стежках за дальніми степами,
За полянами, сизими від мли,
Де ноги ваші зранені ступали,
Колючі терни, мамо, росли.
Зберу увесь набуток свій у жменю.
Важкий мій плуг, пісна моя рілля!
Ви так хотіли щастя задля мене!
Не дочекались... Пухом вам земля...
Я все іду, й всього мені замало –
Доріг і звершень, друзів і мети!
Ви щось таке на світі знали, мамо,
Чого мені повік не досягти!
Як часто я після своїх парадів,
Коли в душі космічна темнота,
Вас кличу – не докличусь на пораду!
Та голос мій до вас не доліта...
Гадаєте, що все пройшло безслідно,
Що можу я лягти і спочивать!..
Є в мене хліб, є в мене і до хліба.
А чим у серці спрагу втамувать!
Як пекло це пройти й не спопелиться,
Коли вогнем з усіх усюд мете,
Коли холуйство, витончене й нище,
Ногами попирає все святе?
Отак лежу та й думаю ночами,
Бо світ цей мій і в ньому все моє!..
Вже наче й треті півні прокричали,
А день не йде, і сонце не встає.
І озирнусь на шлях свій, серцем збитий,
Прониже груди холодом в імлі:
На тих стежках, де я горів для світу,
Щось гостре пробивається з землі.

Книга про Матір: Укр.поети ХІХ–ХХІ ст./
Передм. О.О.Омельченка; Упоряд. В.Л.Чуйко.
– К.: Криниця, 2003. –319с. – С.169.

Н.Нікуліна
МАТИ І ДОЧКА

Тонке нагадування рис –
ця невловимість їх повторів,
ні, не повторів – лиш відлунь.
Доспіла молодість говорить,
Щебече щось тендітна юнь.
Все не достоту, а ледь-ледь:
Не зліпки – тільки доторкання,
як день в розповні – і світання
(ще не гірчить пізнання мед).
Дочка. Вугластість пліч і ніг –
Та, що звістує плавність ліній.
І кожен погляд – відгоміння.
І часу біг. І часу біг.
Портрет – і начерк. Тон – півтон.
Пересміх цей із карих в карі.
Так, наче зіроньки у парі,
Так, наче квітка і бутон.
І мати з мудрістю знаття
своє в очах дочки читає:
тож, неповторне, підростає
продовження її життя.

Нікуліна Н. Житом перейти:
Поезії / Ред. О. Бригинець. – К.:
Молодь, 1190. – 104 с. – С.48.

О.Омельченко
ПІСНЯ МАТЕРІ

А мати мазала у новій хаті,
та що то за робота,
як без пісні!
Ой лунко линує голос
у кімнаті –
співала мати
ще дівочу пісню.
Сусідка йшла із відрами по воду,
заслухалась
і голову схилила,

і час вернув її колишню вроду,
і наче хтось подарував їй крила.
Стогнала пісня,
 й чайкою злітала,
і променем сягала аж за обрій.
...Матусенько, розкрий вікно,
 благаю,—
щоб всюди чулась
 серця твого добрість.

Омельченко О. Зачарований обрій: Вірші

/ Ред. Ю. Кібець. – Дніпропетровськ:

Промінь, 1984. – 30 с. – С.20.

Стомилась мама. Спить. Сія земля.
Після дощу травою пахне літо.
І музики весела течія
бентежить слух і звеселяє вікна.
Матуся спить. Стомилася вона.
Город принишк, уже чекає днини...
Над хатою світилася зоря,
і Місяць плив у лодії перлинній.
Матуся спить...
Й боялася земля їй сон сполохать
пострілом чи криком, які неслись луною звіддаля...

Омельченко О. Присвячую себе:

Поезії / Відповід. за вип. А. Снітко.

– Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 177 с. – С.43-44.

С.Поливода

СЛОВО «МАМА»

Свершилось чудо, пролегла
От сердца к сердцу нить.
И плоть, и кровь у нас
Одной породы!

О как давно свою любовь
Хотела воплотить
В торжественно звучащих
Строфах оды.

Мечтала рифмой звонких строк
Твой трудный путь объять
И вязью слов окутать,
Но упрямо

Перо ломало оды строй,
Сухое слово «мать»
Привычно заменяя
Словом *мама*.

Любовь не терпит громких нот
И выпренности фраз.
Она –
Не в театральной пьесе дама.

...Но я уже не отражусь
В сиянье теплых глаз.
И не услышишь ты мой голос,
Мама...

Поливода С. Акварели рифм /
Відповідальн за вип. В. Головань. –
Днепропетровск: Інновація, 2010. – 191 с. – С.6.

Г.Прокопенко **МАТИ**

Черниць-тополь жалоба чарівна,
Трагічне сонце в чорній рамі,
І вся земля німа, немов труна,
І в серці мла... Немає мами.

Померла мама, та живе той час,
Де я хлопчиськом диваківським
Гусей мідноголосих пас
За синім вигоном дяківським.

Ой мамо, мамо, не вмирали ви,
Бо невмируще не вмирає...
Чому ж гуде подзвіння в голові,

Чому печаль така безкрая?

Прокопенко Г. Сонячний вітер:

Поезії / Ред. В. Міщенко –

Дніпропетровськ: Промінь, 1979. – 62 с. – С.45.

МАТЕРИНСЬКІ РУКИ

Мамо! Руки ваші покручені,
Як живучий вербовий корінь,
Руки мучені й перемучені
Пам`ятаю в добрі і в горі.

Це вони гордовито й молодю
Понесли мене по планеті,
Це вони почорніли з голоду,
Щоб не вмер я у тридцять третім.

Руки зморені, руки жилаві,
Голуби мої ніжні, білі!
Узголів'я моє хрестили ви,
Щоб мене на війні не вбили.

Ви дали мені хліба рідного,
Зберегли мого серця стукіт,
Берегині життя всесвітнього,
Пресвяті материнські руки!

Антологія поезії Придніпров'я /

Під загальн. Ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.

– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.258.

І.Пуппо

МАМА

...И с неба не сыпалась манна,
И были столь редкими праздники.
В морщинках – года залегали,
Виски становились светлей...
Красно ты живешь, моя мама:
Есть дети, есть внуки и правнуки,
И есть еще Юрий Гагарин
С бессмертной улыбкой своей.

Мы чинно стоим на серванте,
Под стёклами, в рамках неброских,
Мы вечно с тобой, моя мама,
Здесь, рядом – на каждой стене:
Вот я – молодой лейтенантик,
Вот сын мой в суконке матросской,
Вот юный красивый Гагарин
На фото, подаренном мне.
«А этот – школярик, а этот –
На днях к Антарктиде причалил.
А этот...»
Ну что ты вздыхаешь?
Откуда ей взяться, тоске?
...Ты пыль вытираешь с портрета,
И взор твой печальный-печальный, –
Улыбчиво смотрит Гагарин
В соколочке, с рюмкой в руке.
Чу: шлёпанцев шелест усталый
По комнатам сонного дома...
А правнуки – внукам на смену.
А думы – ну как тут уснуть!..
Ни разу-то ты не летала
И с небом совсем не знакома:
Девятый десяток разменян –
Всё некогда вгору взглянуть!..
Вселенной всесильные дети,
А сила в нас не оттого ли,
Что матери днём и средь ночи
Нас ждут у родимых дверей?
И к звёздам, и к славе, и к боли, –
Какие небесные очи
У наших земных матерей!..

Пуппо И. Во имя чего я живу:
Стихотворения / Ред. П. Иванов. –
К.: Дніпро, 1983. – 153 с. – С.43-45.

М.Селезньов
ГОЛОС МАТЕРИ

Уже ты дед с начальным стажем,

но, как юнец среди юнцов,
затихнешь вдруг
и вздрогнешь даже,
услыша материнский зов.

Припомни, как, не приняв боя,
ты оробело тёр висок,
а мать стояла за тобою:
– Ну, что же ты молчишь, сынок?!

О, этот с детства незабвенный,
криничный, неподкупный глас,
он от бездушья и измены
 всю жизнь оберегает нас.

И человека на фарватере
ты не оставишь за бортом.
пока живёт в нас чувство матери,
звезда не меркнет –
мы живём.

Селезнев М. Наследство: Стихи /
Ред. В. Мищенко. – Днепропетровск:
Промінь, 1983. – 102 с. – С.61-62.

В.Сіренко

Співала мама тихо край вікна,
нам сорочки латаючи, співала.
Світлиця наша всесвітом ставала
і відступали злидні та війна.

Сіренко В. Навпростець по землі: Поезії
/ Відповід. за вип.. А.Снітко. –
Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 60 с. – С.27.

БЕРЕЖІТЬ МАТЕРІВ

Я до рідної хати натовлено йду.
З полустанку мій потяг у далеч полинув.
Бачу – мамина хустка,
Придивився – не хустка, а квітне калина.
Наче мамині очі у хати вікно.
Сад матусиним словом мені промовляє.

Я не звикну ніколи, що мама давно
Край села у високій траві спочиває.
Я не звикну ніяк, що вона до воріт
Не біжить із городу мене зустрічати.
Спорожнів без матусі мені білий світ
І чужою стає наша затишна хата.
Не мені вже зозуля майбутнє кує
За рікою судьби в голубій оболоні.
Кожний з нас безпритульним душею стає,
Коли мамине серце навік захолоне.
Я стою у дворі. Небокрай відгорів,
Теплий вечір у тишу закутав калину.
Люди добрі мої, бережіть матерів,
Як себе бережіть, як свою Україну.

Антологія поезії Придніпров'я /

Під загальн. ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.314.

Г.Світлична

Доки живі ще ваші матері,
Хай всі дороги вас до них приводять,
Хай туга, туга о нічній порі
На вас, як вал дев'ятий, враз накопить.
І захльосне. І до білетних кас
Жбурне крізь юрби та крізь велелюдні.
В цю мить – ніщо хай не зупинить вас,
Хай поїзди вам будуть всі попутними.
Облишмо все! В цю мить нехай, крім них,
Все-все на світі несуттєвим стане:
Іржа боргів, щем нервів крем'яних,
Дрібні гризоти, честолюбні плани.
Я повторю вам істини старі –
Їх пізнаєм, як пізній смак ранету:
Все проминує. Тільки матері,
Лише вони нам – понад всі суєти.
При сяєві святої сивини –
То з їхніх рук всі рушники і квіти, –
Доки живі, доки живі вони,
О, до тих пір усі ми трішки діти!

Доки живі... Допоки на поріг
Ще не ступили сурми ті трагічні.
Бо вічне все. Лиш наші матері –
У нас не вічні.
Не гаймо часу! Їдьмо, в мить яку б
Нас туги не поглинула нестяма,
Диханням ніжно-ніжно коло губ
Голублячи іще не чутне «мамо!»
Ген вже видніє й ружа у дворі,
І сяють вікна так безсонно в очі.
На світло їх крізь хуги і крізь ночі
Йдемо, як на високий блиск зорі.
...Доки живі ще наші матері.

Світлична Г. Свято калини: Поезії

/ Ред. Т. Кордун. – Київ: Дніпро, 1988. – 268 с. – С.79-81.

Л.Степовичка

ПОЕМА ПРО МАТІР

1.ДИТИНСТВО МАМИ

Мамо моя, яка є, не позичена,
страхами цькована, долею мічена,
тифом придавлена, дивом врятована,
корою дубовою, споришами годована,
війнами бита, голодом морена,
юнь синьоока, нива незорена.
Сталіним лякана, Богом прихилена,
Дикого поля любисткова дівчина.

2.МАМА МОЛОДА

Мамо моя, інститутська, англійщена,
філологічним навчана істинам,
море полишила іномовне
спудейка старанна, пішла без диплома.
В церкву втекла від політінформацій.
Свічка тремтіла у ніжних пальцях.
Хори ликують, дух ангельський в`ється.
Голос до голоса, серце до серця –
Ваше упало до ніг того баса,
Орфея соборного, регента-красеня.

Небом повінчані, з малим дитятком,
Були ви щасливі в убогім достатку.
У центрі ніколи, завжди на околиці,
та й маргіналам всміхалося сонце.
О п'ятдесяті, вони винуваті,
в тім, що так бідно було в вашій хаті,
в тім, що ви двоє, служителі Бога,
з червоним парадом не втрапили в ногу.

Та що ж ви з татком не поділили?
Змокла від сліз ваша хусточка біла.
Чом же змаліло кохання шалене,
чом ви обоє забули про мене?
Чом розлучилася гожая пара,
чом, моя мамо, ночами Ви плакали?
Чи злії ворони лихо накаркали
Великомучениці Варварі?

Мамо моя, городська крепдешинова,
квітко моя, полиново-шипшинова,
усмішка Ваша розквітла і згіркла,
зірваний цвіте, пригнічений цвіте.

За що прогнали Ви любого татка?
Нащо сховали навік від дитятка?
Чом ваше серце стало мов камінь?
О, мила мамо, сувора мамо!

Буду за татком ридати віками
нині і прісно, й навіки. Амен.

3. МАМА СТАРША

Мамо, моя гарбузова царівно,
Вам на городах немає рівних.
Все тут рядочком, всяк овоч до ладу,
Бій оголошено злим колорадо.
Кури сусідські – лихі вороги.
Смачно зітхають в печі пироги.

Хата дідівська – капає стріха,
З глини фортеця, соломя`на втіха.
Ладан, ікона, псалтир і лампада.
Піст, труд, молитва – тихая радість.

Кисло-солодкі в самотності ночі,
внуки голівоньки вам не морочать.
Мурчик під боком, і Ви така втішна,
служба Христова, свята і безгрішна.

4.МАМА СТАРЕНЬКА

Хоч Ви зі мною «свиней не пасли»,
хоч інтернатівських сліз було рясно,
хоч я й «заблукана глупа вівця»,
хорі небесні від того не згасли,
лиш потьмяніли на зморшках лиця.
Мамо жорстока і мамо прекрасна,
Бог нам суддя, не гнівімо Творця!

Мамо, тепер Ви у мене дитина,
ні, не забута мала сиротина.
Вицвіли очі, посивіли скроні.
Вдячно схилюсь до сухої долоні.
Мамо, спасибі, за дзвін над Орілляю,
Мамо, спасибі, за сніг і траву,
Мамо, спасибі, моя породіллі,
Мамо, спасибі, – за те, що живу.

Степовичка Л. Стернею долі: Поезії.Переклади.

Проза / Л. Степовичка. – Дніпропетровськ:

Дніпрокнига, 2007. – 367 с. – С.14-16.

О.Стовба

Руки морщинисты, волосы седы – мама!
Знаю, коснулись не раз тебя беды – мама!
Слово, как солнце, греет столетья – мама!
Имя твоё остаётся бессмертным – мама!
Жизнь и надежду дала нам с рожденья,
Счастье и горе несла с восхищеньем,
Ночи не спала, нас согревала,

Мягкой рукою лоб охлаждала – мама!
Первое слово сказал я простое,
Первое чувство хранит всё святое.
Разные мамы на нашей планете,
И повторяют им дети – мама!
Новая мама на старой планете,
Новое счастье и первые дети,
Вечная жизнь – переливами света,
Новой любовью, как солнцем, согрета – мама!
Снова кого-то касаются беды...
Руки морщинисты, волосы седы...
Слово, как солнце, нас греет столетья – мама!
Имя твоё остаётся бессмертным – мама!

Стовба А. Мама, я вернусь...: Стихи /

Сост. Л. Тараненко. – Киев:

Радянська школа, 1987. – 103 с. – С.48-49.

ЗДРАВСТВУЙ, МАМА!

Между нами расстояний мгла,
Реки и непройденные выси.
Тропка связи нашей пролегла
Строчками твоих сердечных писем.

Знаю я, с печалью обо мне
Ты встречаешь трепетное лето.
Ждешь от сына скорого ответа
И о нем тоскуешь в тишине.

Я приеду, мама, только верь.
Я вернусь и радостный, и взрослый.
Как там ясенёк мой?
Он тепер
Стал, наверно, как братишка, рослым?

Скоро, скоро я приду в наш дом,
Древний, как история планеты.
Он любой мне мелочью знаком,
Мне известны все его секреты...

...Словно облака,
Пливуть года.
С ними бодро я шагаю в ногу.
Мама, я с тобою навсєгда.
Ты – маяк, откривший мне дорогу.

Антологія поезії Придніпров'я /

Під загальн. ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.314. – С.356.

О.Тараненко
БЕРЕГИНИ

Називали здавна берегині
Матерів у нашому краю,
Бо оберігали до загину
Дім, дітей, усю свою сім'ю.

Коли ж круки лихо віщували
На високих берегах, вони
Білими березами ставали,
Не діждавшись милих із війни.

Із любов'ю згадуємо нині –
У воєнній грозівій порі
Нас оберігали не богині,
А найкращі в світі матері.

Хай борги синівські нам пробачать –
Чи не з їх сивин біліє ліс?
Навесні, коли берези плачуть,
Не соромлюсь чоловічих сліз.

Як зоря, нам світить кожна мати,
Рєвно поглядаючи з імлі,
Щоб на всій землі і в кожній хаті
Берегині людство берегли.

Тараненко О. Вірю і люблю: Вибрані поезії /
О. Тараненко. – Дніпропетровськ: Січ,
1995. – 160 с. – С.46.

А МАМИНА ВИШНЯ ЦВІТЕ

Хай вічно живе поміж нами
Все чисте, прекрасне, святе.
...Немає на світі вже мами,
А мамина вишня цвіте.

Стоїть на межі білорука,
І, мов перестиглі зірки,
На плечі дорослим онукам
Спадають її пелюстки.

Летять солов`ї світанкові,
Вітають сім`ю молоду.
Як символ добра і любові
Та вишня в сімейнім саду.

Життя нам підносить уроки,
В серця заметілі мете.
Та будемо ж мудрі, допоки
В нас мамина вишня цвіте.

Тараненко О. Вірю і люблю. –
Дніпропетровськ, 1995 . – С.50.

В.Теплов НАШИ МАТЕРИ

Когда умирают матери,
Земля замедляет ход,
Чтоб свет отпеваний матовый
Их душам согрел отлёт,
Чтоб их сыновья и дочери
Сиротства несли печать,
Чтоб выплакать горе дочиста
Смог целый кагал внучат...

Ах, матери!.. наши матери,
(Наш вдовий забытый класс!)
По правилам демократии
Вся сила страны – от Вас.

В заботах земных, как в кратере,
Горит Вашей жизни нить...

Родные, святыя матери,
Вы сможете ль нас простить?..

Теплов В. Серебряные строки:

Стихи и поэмы разных лет / Ответств за вып.

Г. Гарченко. – Днепропетровск: Січ, 2009. – 309 с. – С.73.

П.Усенко

МАТЕРІ

Ти все питала, все шукала,
Де та могила, де земля,
Що трьох синів твоїх сховала,
В свої обійми узяла.

Ти все питала, все шукала,
Де ті вітри і звідки дмуть,
Що того літа провівали
Синам-солдатам трудну путь.

Ти все питала, все шукала,
То зір, то місяця вгорі –
Вони ж бо землю осявали
Синам останньої пори.

Ти все питала, все шукала,
Аж доки в полі і сама
Зигзицею, луною стала –
Шумиш в вітрах, ідеш в громах.

Чи гомонять, чи сплять діброви,
Чи спів несуть птахи степам –
То чути матері там мову,
То чути – мати ходить там.

І палаюм війни прокляття

Із уст її в громах зрина...
Встають, шикуються солдати,
Бо голос той – наказ синам.

Усенко П. М. Поезії / Упоряд.
Г. В. Усенко. – К.: Радянський письменник,
1985. – 286 с. – С.119-120.

П.Шаповал

Сниться мені за долиною хата,
Ганок зарощений хміль обвива,
І на порозі замислена мати –
Чайка моя степова.

Яблуньку вітер хитне ненароком,
Поїзда шум принесе з далини –
Все їй вчуваються синові кроки,
Стукають в серце вони.

Бачу я руки її постарілі,
Ті, що мене колисали у сні,
Хлібом духмяним і хмелем дозрілим
Пахнуть і досі мені.

Антологія поезії Придніпров'я /
Під загальн. ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с. – С.314. – С.394.

Г.Шепітько

Спасибі, мамо, за крило орлине,
за тишу ніжну в теплому гнізді.
Бажання й віра, сонячна, вдовина
мені подарували щастя дні.

Ніколи не повернеться дитинство,
але душа навіки збереже
надій зелених строге судочинство,
що пам'ять від забруднень стереже.

В жаркому літі зрілість досягає,
тому вона – не пишна й не рясна.

Але, хто рідну маму поруч має,
Тому й зима у літі не страшна.

Шепітько Г. Обпалена зірка: Вірші, поеми /
Відповід. за вип. А. Шкляр. –
Дніпропетровськ: Січ, 1992. – 102 с. – С.72.

М.Шехтер
О МАТЕРИ ВСПОМНИ!

Стальными зубами скрипят
Сквозь чащу бредущие танки...
Не думай о смерти, солдат,
Средь Брянского леса, в землянке!

Не думай, что смерть за спиной
С германским стоит автоматом,
На каждой тропинке лесной,
За ельником этим косматым!

Не думай, что, может, тебе
Жены увидеть не придётся,
Что в тихой крестьянской избе
Забытая мина взорвётся!

О матери вспомни! Она,
Великой исполнена силы,
Спасенья на все времена
Тебе у судьбы испросила.

Шехтер М. Стихи / Сост. М. Шехтер. – М.:
Художественная литература, 1982. – 319 с. – С.53-54.

Поетичні джерела

1. Антологія поезії Придніпров'я / Під загальн. ред. В. Коржа; Упоряд. В. Савченко. – Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с.
2. Баклан І. Запали свою зорю: Вірші, проза / Ред. Б. Карапиш. – Дніпропетровськ: Гамалія, 2003. – 23 с.
3. Безкорсая Ж. Формула любви: Стихи / Ред. А. Шкляр. – Днепропетровск: Промінь, 1990. – 39 с.
4. Бідняк Г. Молитва перед іконою України: Вибрані поезії / Г. Бідняк. – Дніпропетровськ: Пороги, 1994. – 248 с.
5. Булаенко В. Стихотворения 1937-1944 / Ред. М. Беляев. – М.: Молодая гвардия, 1973. – 31 с.
6. Бурлаков С. Вибране: Поезії / Ред. Т. Крижанівська; Передм. В. Корж. – К.: Дніпро, 1988. – 295 с.
7. Бурлаков С. Зустрічний рух: Поезії / Ред. В. Осадчий. – К.: Радянський письменник, 1986. – 159 с.
8. Бурхан В. Квіти мужності: Поезії / Ред. М. Семенюк. – Дніпропетровськ: Промінь, 1988. – 38 с.
9. Голота Л. Весняне рівнодення: Поезії / Ред. А. Камінчук. – К.: Молодь, 1980. – 96 с.
10. Голота Л. Вікна: Поезії / Ред. В. Герасим'юк. – К.: Молодь, 1983. – 88 с.
11. Демин А. На Библию я руку положил...: Стихотворения. Баллады. Поэма / Ответст. за вып. В. Головань. – Днепропетровск: Инновация, 2011. – 80 с.
12. Дружко М. Журливі Журавлі / Ред. Г. Бідняк. – Дніпропетровськ: Поліграфіст, 2000. – 30 с.
13. Завгородній О. Із подиву і подиху: Поезії / Ред. Л. Рубан. – К.: Радянський письменник, 1989. – 111 с.
14. Завгородній О. Перевесло: Поезії / Ред. В. Герасим'юк. – К.: Молодь, 1986. – 80 с.
15. Зайвий О. Орільські горлиці: Поезії / Ред. С. Широков. – Дніпропетровськ: Промінь, 1972. – 63 с.
16. Засіменко-Бонацька М. Лебедина пісня: Поезія / Відповід. за вип. Р. Лазарева. – Дніпропетровськ: Пороги, 2005. – 175 с.
17. Калинова Д. Зелен-цвіт / Д. Калинова. – Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. – 224 с.
18. Кашаев П. Золотой листолет: Стихи / Ред. Г. Калиниченко. – Днепропетровск: Дніпро, 1993. – 63 с.
19. Кашаев П. Оглянись, если любишь: Стихи и поэмы / Ответст. за вып. А. Снитко. – Днепропетровск: Заря, 1993. – 70 с.
20. Кібець Ю. Оріль: Лірика / Ред. В. Корж. – Дніпропетровськ: Промінь, 1976. – 63 с.
21. Кириченко Ю. Яблуна для тебе: Поезії / Ред. Л. Панасенко. – Дніпропетровськ: Промінь, 1986. – 47 с.
22. Книга про матір: Українські поети XIX – XXI століття / Передм. О. О. Омельченка; Упоряд. В. Л. Чуйко. – К.: Криниця, 2003. – 319 с.
23. Левченко Л. Райське яблуко: Поезії / Ред. А. Шкляр. – Дніпропетровськ: Ліра, 2007. – 183 с.
24. Манжура І. Твори / Передм. І. Березовський; Ред. С. Шевцова. – К.: Дніпро, 1980. – 326 с.
25. Миколаєнко М. Віща зоря: Зібрання поезій у чотирьох томах. – Т.3 (2002-2006 рр.) / Відповід. за вип. О. Нечай. – Дніпропетровськ: Ліра, 2010. – 287 с.

26. Нікуліна Н. Житом перейти: Поезії / Ред. О. Бригинець. – К.: Молодь, 1190. – 104 с.
27. Омельченко О. Зачарований обрій: Вірші / Ред. Ю. Кібець. – Дніпропетровськ: Промінь, 1984. – 30 с.
28. Омельченко О. Присвячую себе: Поезії / Відповід. за вип. А. Снітко. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 177 с.
29. Поливода С. Акварели рифм / Відповідальн за вип.. В. Головань. – Дніпропетровськ: Інновація, 2010. – 191 с.
30. Прокопенко Г. Сонячний вітер: Поезії / Ред. В. Міщенко – Дніпропетровськ: Промінь, 1979. – 62 с.
31. Пуппо И. Во имя чего я живу: Стихотворения / Ред. П. Иванов. – К.: Дніпро, 1983. – 153 с.
32. Селезнев М. Наследство: Стихи / Ред. В. Мищенко. – Дніпропетровськ: Промінь, 1983. – 102 с.
33. Сіренко В. Навпростець по землі: Поезії / Відповід. за вип. А.Снітко. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 60 с.
34. Світлична Г. Свято калини: Поезії / Ред. Т. Кордун. – Київ: Дніпро, 1988. – 268 с.
35. Степовичка Л. Стернею доли: Поезії. Переклади. Проза / Л. Степовичка. – Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2007. – 367 с.
36. Стовба А. Мама, я вернусь...: Стихи / Сост. Л. Тараненко. – Киев: Радянська школа, 1987. – 103 с.
37. Тараненко О. Вірю і люблю: Вибрані поезії / О. Тараненко. – Дніпропетровськ: Січ, 1995. – 160 с.
38. Теплов В. Серебряные строки: Стихи и поэмы разных лет / Ответств за вып. Г. Гарченко. – Дніпропетровськ: Січ, 2009. – 309 с.
39. Усенко П. М. Поезії / Упоряд. Г. В. Усенко. – К.: Радянський письменник, 1985. – 286 с.
40. Шепітько Г. Обпалена зірка: Вірші, поеми / Відповід. за вип. А. Шкляр. – Дніпропетровськ: Січ, 1992. – 102 с.
41. Шехтер М. Стихи / Сост. М. Шехтер. – М.: Художественная литература, 1982. – 319 с.

Зміст

<i>Передмова.....</i>	<i>с.5</i>
<i>Баклан І.....</i>	<i>с.6</i>
<i>Безкорса Ж.О.....</i>	<i>с.6-7</i>
<i>Бідняк Г.....</i>	<i>с.7-8</i>

Булаєнко В.....	c.8-9
Бурлаков С.....	c.9-10
Бурхан В.....	c.10-11
Вороний М.....	c.11-12
Голота Л.....	c.12-14
Грипас В.....	c. 14
Дьомін О.....	c.14-15
Дружко М..	c.15
Дяченко М.....	c.16
Завгородній О.....	c.16-17
Зайвий О.....	c.17-18
Засіменко-Бонацька М.....	c.18
Калинова Д.....	c.18-19
Кашаєв П.....	c.19-21
Кириченко Ю	c.21
Кібець Ю	c.21-22
Левченко Л.	c.22-23
Манжура І.....	c.23-24
Миколаєнко М.....	c.24
Міщенко В.....	c.24-25
Мозолєвський Б.....	c.26
Нікуліна Н	c.26-27
Омельченко О.....	c.27-28
Поливода С.....	c.28-29
Прокопенко Г.....	c.29-30
Пуппо І.....	c.30-31
Селезньов М.....	c.31-32
Сіренко В.....	c.32-33
Світлична Г	c.33-34
Степовичка Л.	c.34-36
Стовба О..	c.36-38
Тараненко О.....	c.38-39
Теплов В.....	c. 39-40
Усенко П.....	c.40-41
Шаповал П.	c.41
Шепітько Г.....	c.41-42
Шехтер М.....	c.42
Поетичні джерела.....	c.43-44
Зміст.....	c.45

Літературно-художнє видання

Мамо, спасибі, моя породілє,

Мамо, спасибі, – за те, що живу!

/Антологія віршів поетів Придніпров`я про матір/

Упорядник Валентина Володимирівна Білявська

Підписано до друку 17.12.2013. стор. Тираж 50 прим.
КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім.М.Светлова»,
49070, м .Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 60.
e-mail: obmsvetlova @i.ua

